

"קול רנה וישועה באהלי צדיקים"

לעילוי נשמת רינה צביאל ז"ל

1. עין אי"ה שבת ב', ט', נ"ה

אמרי לך רבנן, אייר דההיא שתא עבורי עברוה. הזמן יש לו תכונה עצמית ותכונה אמצעית. תכונה עצמית מצד אותם ההופעות והרווחים, העדונים והענוגים של הזמן ההוא בעצמו, והאמצעית היא מצד אותו התוכן שזה הזמן מכשיר ומכין למדרגה יותר עליונה ומלאה מזו שהוא בעצמו מוכשר לזה בנקודתו העמדתית, בחוגו המיוחד לו. בחדשים, מתואר הדבר בתיאור החודש המלא והחסר. המלאות מורה על הרחבת הזמן מצד תוכנו העצמי, שמצדו אין לדחוק ולצמצם את ערכו, וראוי הוא להממד בטפיפה במדה שוחקת. והחסר מורה יותר על תכונתו האמצעית, שע"כ הוא מתפשט רק ע"פ מדת ההכרח ולא יותר. אותו החודש הממצע בין הופעת יציאת מצרים להופעת מתן תורה, מצד יחושו אל הגודל שבאלה המעמדים יש לו תואר שביל ממצע ומעביר שהוא התוכן של הכונה האמצעית שבזמן, שלעומתו מצטייר תיאור החוסר בחדשים. אבל יש עוד אופן באמצעית שהיא מטרה לעצמה, כלומר לא רק מעבר פשוט, כ"א כח מורכב שמכשיר לקלוט שני אורות והופעות גדולות, שמפני גדלם ובהיקותם מוכרחים להיות מופסקים זה מזה הפסק זמני. וזה הזמן כשיש בו משום הכשר מורכב, שקונה (העצמית) [עצמות] מורכבה משתי התמציות, יש לו כבר מטרה עצמית.

הקנין של יציאת מצרים הוא קנין האופי העצמי שבחירות האומה, העמדה על התכונה הנשמית, מחופשה מכל מועקת זרים, והתכונה של מ"ת הלא היא אותו האור האלהי שראוי להקלט רק בהיות(העצמית) [העצמות] הישראלית. כבר משוכללה ומצאה לאור. החודש האמצעי, ירח זיו, הוא אשר קלט בו את ההכשר המורכב של (העצמית) [העצמות] הטפוסית הישראלית והקליטה העליונה של אור התורה שהוכשרו עי"ז, ומתוך אופיו המיוחד, עם כל מה שהוא משמש בתור מעביר ממעמד חזיון גדול של יציאת מצרים למעמד החזון המתרום מכל גדלות של מ"ת, שהיה ראוי מטעם שימושו ההכניתי להחסר, יש בו ג"כ משום תוכן עצמי מורכב, שע"כ אייר דההיא שתא עבורי עברוהו .

2. שם משמואל קדושים, ר"ח אייר

הנה לפי סדר לידת השבטים מתיחס חודש אייר לשמעון, וכן הוא בזוה"ק (ח"א קע"ג. ר' ע"ב רל"ו), וחודש ניסן לראובן, ושם ראובן ע"ש כי ראה ה', ושם שמעון ע"ש כי שמע ה', והרי שני החדשים האלו בחי' רא"י ובחי' שמייעה. ובזוה"ק כי רא"י היא מקרוב ושמייעה מרחוק. והיינו כי בניסן ראו ישראל בעיניהם אלקות כמ"ש לא הספיק בעקת של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם ממה"מ הקב"ה וגאלם, וכן ובמורא גדול זו גילוי שכינה, ואח"כ בים וירא ישראל את היד הגדולה ואמרו זה אלי וראתה שפחה על הים. וכן נשאר לדורות שנותנין מן השמים התעוררות לכל איש נלבב בבחינת רא"י. אך בחודש אייר נשארה רק בחי' שמייעה מרחוק, והנה כתיב (תהלים מ"ה) שמעי בת וראי והטי אזנך, וכבר אמרנו במק"א ענין הטיית אוזן הוא להיות רודף אחר עומק הכוונה ולא יסתפק בשטחיות הענין, כמו מי שהוא מטה האוזן לשמוע היטב לבל יאבד ממנו שום הגה ושום הברה למען ישכיל על עצם הכוונה. וכן הוא בחודש הזה שצריך האדם להשכיל על הכוונה, שהמבוקש מהאדם איננו כשהוא רואה את האלקות בעיניו, שלדבר זה לא היתה צריכה הנשמה לרדת לזה העולם, וא"כ כל כוונת הנסים וההארות הגדולות של חודש ניסן היו הכנה לבד לימי ההסתר והחושך, אחר הסתלקות הארת ניסן, ולקיים (מיכה ז') כי אשב בחושך ה' אור לי, ואחר שהאדם משכיל על דבר טוב לחדש מעשיו כקטן שנולד ואל תזכרו ראשונות, ומכאן ולהלן חושבנא לקבוע עצמו כיתד שלא תמוט שיעורין כסדרן לתורה ולתפלה בכוונה, למצוא האלקות אף בימי ההסתר, באין אח"כ לחודש סיון המתיחס ללוי, ע"ש הפעם ילוה אישי אלי, וזוכין לחיבור ודיבוק ונשיקין דרחימא דחג השבועות:

ויש לומר שענין ג' חדשים אלה מרומזין במזלות, טלה, שור, תאומים, כי הטלאים אין הבעלים נותנין עליהם עול אלא מבקשין להם מרעה טוב ויפה, והמה נמשכין

אחר הרועה, ולעומת טובת המרעה נהנין הבעלים מהם בגזות וולדות, ואם יתן עליהם עול הם מתכחשין והגזות והולדות יהיו דלים ורעים, כן מתדמה ענין ההנהגה העליונה בימי ניסן כמ"ש (הושע י"א) בחבלי אדם אמשכם בעבותות אהבה, וישראל מקיימין (שיה"ש א') משכני אחריך נרוצה, ומתפנקין על רחמי מאריהון, וכן כתיב (ירמיו ב') זכרתי לך חסד נעורך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר, והכל הוא באהבה וחיבה יתירה. אך חודש אייר מזלו שור, והוא שור לעול, וכמ"ש (תהלים קכ"ו) הלוך ילך ובכה נושא משך הזרע, כי איננו מרגיש מתיקות העבודה כ"כ, ואעפ"כ הוא מטה שכמו לסבול עול תורה אפי" בזמן ההסתר והסתלקות האור כי טוב של ימי ניסן. ובשביל זה זוכין לחודש סיון שמזלו תאומים.

3. תהילים קי"ח, ט"ז

קול רנה וישועה באהלי צדיקים ימין יהוה עשה חיל.

4. משלי א', כ'–כ"א

חַכְמוֹת בְּחוּץ תִּרְנֶה בְּרַחֲבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ: בְּרֵאשׁ הַמַּיִת תִּקְרָא בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בְּעִיר אַמְרִיהָ תֹאמַר:

5. גר"א משלי א', כ'

וכן הדבור נחלק לשנים שהן ד' שהן קול ודבור והקול נחלק לב' והיינו מרחוק אין שומעין את הקול רק קול הברה לבד ואינו ניכר הקול וזהו הנקרא רינה ובקרוב קצת אז נשמע הקול אבל עדיין אינו נשמע דיבור כלל רק הקול והדבור ג"כ נחלק לב' והוא דבור וקריאה והיינו ברחוק קצת אף ששומעין הדבור מ"מ אין לדבר רק קוראין שיבא אל המדבר וכשיתקרב אליו הוא מדבר עמו.